

Kehittyvien maiden veronkantokyvyn vahvistaminen

Kehittyvät maat ovat perinteisesti muita maita riippuvaisempia yhteisöverotuloista ja kärsivät kaikkein eniten yritysten aggressiivisesta verosuunnittelusta. Suomi on kehityspolitiikassaan sitoutunut vahvistamaan kehittyvien maiden veronkantokykyä muun muassa Addis Tax Initiativen¹ kautta.

Kehittyvien maiden veropohjan vahvistamiseksi Suomen tulee:

- vahvistaa Verohallinnon kapasiteettia tukea kehittyvien maiden verohallintoja niissä teemoissa, joissa Suomella on erityisosaamista.
- varmistaa politiikkajohdon mukaisuus Suomen omaa verolainsäädäntöä ja verosopimuksia sekä kansainvälistä verolainsäädäntöä kehitettäessä.
- vahvistaa pitkällä tähtäimellä YK:n verokomitean roolia verotuksen kansainvälisten pelisääntöjen sopimisessa.

Kehittyvien maiden veronkantokyvyn tukeminen on tehokasta kehitysyhteistyötä

Monissa kehittyvissä maissa ei ole käytössä tehokkaita keinoja yritysten aggressiivisen verosuunnittelun torjumiseksi. Osittain kyse voi olla puutteista lainsäädännössä tai sen valvonnassa: kehittyvillä mailla ei esimerkiksi aina ole käytössä riskienhallintatyökaluja, joilla voitaisiin kohdentaa verotarkastuksia oikein tai ne eivät pysty järjestelmäpuutteiden vuoksi vastaanottamaan verovalvontaa helpottavia tietoja muilta mailta. Joskus jopa kattavat rekisterit verovelvollisista puuttuvat. Voidakseen vastata suuryritysten aggressiiviseen verosuunnitteluun kehittyvät maat tarvitsevat resursseja omien verotusjärjestelmiensä kehittämiseksi.

Suomi on tukenut Verohallinnon kanssa kumppanimaiden verohallintoja osana julkisen hallinnon uudistuksia muun muassa Tansaniassa, Mosambikissa ja Sambiassa. Yhteistyötä on tehty myös Afrikan verohallintojen yhteistyöjärjestö ATAF:in kanssa. Verohallintojen vahvistaminen globaalissa etelässä on tehokasta kehitysyhteistyötä, sillä se auttaa kehittyvien maiden hallintoja keräämään

¹ Lisätietoa: <https://www.addistaxinitiative.net>

tarvittavia verotuloja yhteiskunnallisiin investointeihin ja ihmisoikeuksien suojeluun. Kehitysyhteistyöhanketoiminta Verohallinnon alla tulisikin vakiinnuttaa perustamalla Verohallintoon pysyvä kehittyvien maiden veronkantokyvyn vahvistamiseen keskittyvä osasto.

Kansainvälisen verojärjestelmän oikeudenmukainen uudistaminen edellyttää, että kehittyvillä mailla on mahdollisuus osallistua verotuksen sääntöjä koskevaan päätöksentekoon. Iso osa kansainvälisen verotuksen pelisäännöistä luodaan tällä hetkellä rikkaita teollisuusmaita edustavassa OECD:ssä. OECD:n ohella onkin pitkällä tähtäimellä kehitettävä myös YK:n roolia verokysymyksiä koskevissa neuvotteluissa.

Politiikkajohdonmukaisuus tärkeää

Monet Suomen omat verolainsäädäntöhankkeet kuten väliyhteisölaki sekä erilaiset verotustietojen julkisuutta lisäävät lait vaikuttavat suoraan kehittyvien maiden veronkantokykyyn. Suomi tekee kehityspolitiikkaan liittyviä päätöksiä myös solmiessaan kehittyvien maiden kanssa kahdenkeskisiä verosopimuksia sekä ajaessaan veropoliittisia kantojaan kansainvälisillä areenoilla kuten EU:ssa ja OECD:ssä.

Suomen tulisi tehdä vastuullista veropolitiikkaa ja varmistaa, että samalla kun kehittyvien maiden veronkantokykyä yritetään vahvistaa kehityspolitiikan keinoin, sitä ei samalla heikennetä Suomen muulla veropolitiikalla.